

Jouw leerroute vmbo2

Docentenhandleiding

september 2018
Spirit4you

Jouw leerroute vmbo2 is opgenomen in de Lobbox VMBO
Kijk op www.bekijkjetoekomstnu.nl

Inhoudsopgave

Deel 1 Algemene informatie

Helpen met kiezen	3
Jouw leerroute	3
Voor wie?	3
Algemene lesdoelen	3
Indeling	4
Werkwijze	4
Tijdsduur	4
Rotterdamse leerroutekaart	4
Meeleesgroep	4
Handige links	4

Deel 2 Opdrachtkaarten

Opdrachtkaart 1 Wie ben je?	5
Opdrachtkaart 2 Wat kun je?	5
Opdrachtkaart 3 Wat vind je leuk?	6
Opdrachtkaart 4 Beroepen die je kent	6
Opdrachtkaart 5 Welke beroepen heb je nog meer?	6
Opdrachtkaart 6 Stage lopen	7
Opdrachtkaart 7 Wat past bij jou?	8
Opdrachtkaart 8 Stippel je leerroute uit	8
Opdrachtkaart 9 Samen bespreken	9

Deel 1 Algemene informatie

Helpen met kiezen

Leerlingen moeten al vroeg keuzes maken. Om te beginnen op de basisschool, waar ze in groep 8 een school voor voortgezet onderwijs kiezen. Daarna volgt op het vmbo de keuze voor een profiel in het tweede leerjaar en in het eindexamenjaar de keuze voor een mbo-opleiding. Scholen helpen leerlingen bij dit keuzeproces met allerlei activiteiten en lessen rondom loopbaanleren. Spirit4you en de gemeente Den Haag ondersteunen scholen hierbij, onder meer met het lespakket *Jouw leerroute*.

Jouw leerroute

Jouw leerroute is een lespakket aan de hand waarvan leerlingen hun eigen leerroute kunnen visualiseren. Op de Leerroutekaart regio Haaglanden stippelen ze een route uit vanaf de school waar ze nu op zitten naar hun toekomst toe.

Maar voordat ze deze route kunnen tekenen, moeten ze eerst goed nadenken over aantal belangrijke loopbaanvragen zoals: Wie ben ik? Wat kan ik? Wat wil ik? Welk soort werk past bij mij? Met wie kan ik dit bespreken?

Met behulp van opdrachtkaarten en werkbladen gaan leerlingen hiermee op een speelse manier aan de slag. En natuurlijk worden ook hun ouders en andere mensen in hun omgeving hierbij betrokken.

Voor wie?

Jouw leerroute is gericht op 3 groepen leerlingen:

- leerlingen van groep 7/8 van de basisschool die de overstap naar het voortgezet onderwijs maken;
- vmbo-leerlingen in het tweede leerjaar die een vmbo-profiel kiezen;
- vmbo-leerlingen in het eindexamenjaar die een mbo-opleiding kiezen.

Elke groep heeft een eigen lespakket waarin specifieke vragen en thema's worden behandeld. Ze zijn getiteld:

- Jouw leerroute po
- Jouw leerroute vmbo2
- Jouw leerroute vmbo4

In deze docentenhandleiding wordt *Jouw leerroute vmbo2* nader toegelicht.

Algemene lesdoelen

- Nadenken over belangrijke loopbaanvragen.
- Inzicht krijgen in eigen wensen en mogelijkheden.
- Kennis opdoen over verschillende soorten werk.
- Beter in staat zijn een vmbo-profiel te kiezen.

Indeling

De opdrachtkaarten zijn ingedeeld op basis van de vijf loopbaancompetenties van Marinka Kuijpers:

- Opdrachtkaarten 1, 2 en 3 gaan over de leerling zelf (kwaliteiten- en motievenreflectie).

- Opdrachtkaarten 4, 5, 6 en 7 gaan over allerlei soorten werk en welk werk bij de leerling past (werkexploratie).
- Opdrachtkaarten 8 en 9 zijn gericht op het zetten van een volgende stap (loopbaansturing).
- Bij de opdrachtkaarten 2, 6 en 9 is de leerling zijdelings bezig met de vraag 'Wie kan mij helpen met kiezen?' (netwerken).

De vijf loopbaancompetenties:

Wie ben ik, wat kan ik?	→ kwaliteitenreflectie
Wat wil ik, wat drijft mij?	→ motievenreflectie
Welk soort werk past bij mij?	→ werkexploratie
Wat wil ik worden?	→ loopbaansturing
Wie kan mij daarbij helpen?	→ netwerken

Werkwijze

- De opdrachtkaarten staan in de Lobbox VMBO. Op elke opdrachtkaart staan afbeeldingen en linkjes naar de werkbladen.
- De werkbladen kunnen ingevuld en gedownload worden. Daarna kunnen leerlingen ze naar de docent mailen. Alleen de werkbladen waarop getekend, geplakt en geknipt wordt zijn niet invulbaar.
- De werkbladen kunnen ook geprint en daarna ingevuld worden.
- Op de werkbladen staan allerlei vragen en opdrachten waarmee de leerlingen aan het werk gaan. Ze kunnen zowel individueel als in groepjes en/of klassikaal worden gemaakt.

Tijdsduur

Elke opdrachtkaart neemt ongeveer een lesuur in beslag. De werkbladen zijn hierin meegerekend.

Rotterdamse leerroutekaart

Jouw leerroute is mede gebaseerd op en geïnspireerd door De Rotterdamse leerroutekaart.

Ook hebben gesprekken plaatsgevonden met Rotterdams Vakcollege de Hef en OBS De Pijler om ervaringen te delen.

Meeleesgroep

De opdrachtkaarten en werkbladen zijn gelezen en becommentarieerd door Caroline Briaire (decaan Roemer Visscher College) Leo Plugge (voorlichter ROC Mondriaan), Annet Hermans (Expertisepunt LOB) en Karina Baarda (Spirit4you).

Handige links

- [Nieuwvmbo](#)
- [Gaanvooreenbaan](#)
- [Expertisepuntlob](#)

Deel 2 Opdrachtkaarten Jouw leerroute vmbo2

Opdrachtkaart 1 Wie ben je?

Vorbereiding

- Zijn er voldoende computers in het leslokaal? Gebruik eventueel een digibord of beamer om de opdrachten en werkbladen klassikaal te kunnen bespreken.
- Print werkblad 1. Werkblad 2 is invulbaar, maar je kunt het ook printen.
- Denk aan pennen, kleurpotloden en stiften.

Doel

Hoe goed kennen de leerlingen zichzelf? Met behulp van de interviewvragen en het zelfportret denken ze hierover na. Stimuleer de leerlingen om zoveel mogelijk op te schrijven of te tekenen en geen zelfcensuur toe te passen. Het doel is: naar jezelf leren kijken en zoveel mogelijk benoemen wat je ziet.

Werkwijze

Stap 1 De opdrachtkaart en de werkbladen klassikaal bespreken.

Stap 2 Werkblad 1 in tweetallen laten maken.

Stap 3 Werkblad 2 individueel laten maken.

Stap 4 Beide werkbladen in groepjes of klassikaal nabespreken.

Opdrachtkaart 2 Wat kun je?

Vorbereiding

- Zijn er voldoende computers in het leslokaal? Gebruik eventueel een digibord of beamer om de opdrachten en werkbladen klassikaal te kunnen bespreken.
- Print alvast werkblad 3 met de kwaliteitenkaartjes; elk groepje van 4 krijgt een werkblad.
- Denk aan scharen om de kaartjes uit te knippen.
- Werkblad 4 is invulbaar, maar je kunt het ook printen.

Doel

Welke kwaliteiten dichten leerlingen zichzelf en anderen toe? In groepjes van 4 bespreken ze welke kwaliteit bij wie past. Ze bespreken hun kwaliteiten ook met mensen buiten de klas. Door deze gesprekken gaan ze wellicht anders en beter naar zichzelf kijken. Als leerlingen zich bewust zijn van hun kwaliteiten, groeit hun zelfvertrouwen.

Werkwijze

Stap 1 De opdrachtkaart en de werkbladen klassikaal bespreken. Doe eventueel voor hoe je het kwaliteitenspel moet spelen.

Stap 2 Werkblad 3 uitdelen, kaartjes laten knippen en het kwaliteitenspel laten spelen.

Stap 3 Het kwaliteitenspel klassikaal nabespreken: Was het moeilijk om iemand een kaartje te geven? Wat vind je van de kaartjes die je zelf hebt gekregen? Waarom is het belangrijk om je kwaliteiten te kennen?

Stap 4 Werkblad 4 als huiswerk meegeven. Vraag of de leerlingen al weten met wie ze in gesprek willen gaan. Geef de kwaliteitenkaartjes eventueel mee. Bespreek het werkblad in de volgende les.

Opdrachtkaart 3 Wat vind je leuk?

Vorbereiding

- Zijn er voldoende computers in het leslokaal? Gebruik eventueel een digibord of beamer om de opdrachten en werkbladen klassikaal te kunnen bespreken.
- De werkbladen 5 en 6 zijn invulbaar, maar je kunt ze ook printen.

Doel

Welk beeld hebben de leerlingen over hun toekomst? Wat zijn hun drijfveren? Wat vinden ze leuk en belangrijk? Aan de hand van een serie vragen worden ze gestimuleerd hierover na te denken. Daag ze uit om hun toekomstbeeld zo concreet mogelijk te maken.

Werkwijze

Stap 1 De opdrachtkaart en de werkbladen klassikaal bespreken.

Stap 2 Werkblad 5 individueel laten maken en daarna klassikaal bespreken.

Stap 3 Werkblad 6 individueel laten maken en daarna klassikaal bespreken

Opdrachtkaart 4 Beroepen die je kent

Vorbereiding

- Zijn er voldoende computers in het leslokaal? Gebruik eventueel een digibord of beamer om de opdrachten en werkbladen klassikaal te kunnen bespreken.
- De werkbladen 7 en 8 zijn invulbaar, maar je kunt ze ook printen.

Doel

Welke beroepen zien leerlingen om zich heen? En wat houdt het werk in? Ze gaan op onderzoek uit en beginnen bij hun familie. Daarna kijken ze rond in hun omgeving. Dat kan iemand in de buurt of op school zijn of iemand die ze via-via kennen. Hierdoor krijgen de leerlingen informatie uit de eerste hand over een beroep. Tegelijkertijd oefenen ze vaardigheden zoals initiatief nemen, afspraken maken, luisteren en schrijven.

Werkwijze

Stap 1 De opdrachtkaart en de werkbladen klassikaal bespreken.

Stap 2 Werkblad 7 individueel laten maken en daarna klassikaal bespreken.

Stap 3 Werkblad 8 als huiswerk meegeven. Vraag of de leerlingen al weten met wie ze gaan praten. Bespreek het werkblad in de volgende les.

Opdrachtkaart 5 Welke beroepen heb je nog meer?

Vorbereiding

- Zijn er voldoende computers in het leslokaal? Gebruik eventueel een digibord of beamer om de opdrachten en werkbladen klassikaal te kunnen bespreken.
- Werkblad 9 en 11 zijn invulbaar, maar je kunt ze ook printen. Werkblad 10 met de combinatiekaartjes is niet invulbaar en moet geprint worden.
- Kijk alvast op bekijkjetoekomstnu.nl voor informatie over de beroepen op het werkblad.

Doel

Welke beroepen zijn er allemaal? En welke kenmerken hebben ze? De leerlingen maken kennis met 16 beroepen die voor een (groot) deel onbekend zullen zijn. Ze zijn afkomstig uit de 16 domeinen die op bekijkjetoekomstnu.nl staan. Aan de hand hiervan denken ze ook na over kenmerken van beroepen. Welke kenmerken vinden ze belangrijk?

Beroepen op de eerste pagina van het werkblad, van links naar rechts:

- Autotechnicus (domein mobiliteit en voertuigen)
- AV specialist (domein media en vormgeving)
- Beveiliging (domein veiligheid en sport)
- Elektrotechnicus (domein techniek en procesindustrie)
- ICT beheerder (domein informatie en communicatietechnologie)
- Junior accountant (domein economie en administratie)
- Laborant (domein ambacht, laboratorium en gezondheidstechniek)
- Kok (domein horeca, bakkerij en recreatie)

Beroepen op de tweede pagina van het werkblad, van links naar rechts:

- Zelfstandig medewerker leisure & hospitality (domein toerisme en recreatie)
- Logistiek medewerker (domein transport, scheepvaart en logistiek)
- Machinist wegenbouw (domein bouw en infra)
- Medewerker groene detailhandel (domein voedsel, natuur en leefomgeving)
- Meubelmaker (domein afbouw, hout en onderhoud)
- Schoonheidsspecialist (domein uiterlijke verzorging)
- Verkoopsspecialist (domein handel en ondernemerschap)
- Verpleegkundige (domein zorg en welzijn)

Werkwijze

Stap 1 De opdrachtkaart en de werkbladen klassikaal bespreken.

Stap 2 Werkblad 9 klassikaal of in kleine groepjes laten maken en daarna bespreken.

Stap 3 Werkblad 10 klassikaal of in kleine groepjes laten maken en daarna bespreken.

Stap 4 Werkblad 11 individueel laten maken en daarna klassikaal bespreken.

Opdrachtkaart 6 Stage lopen

Vorbereiding

- Zijn er voldoende computers in het leslokaal? Gebruik eventueel een digibord of beamer om de opdrachten en werkbladen klassikaal te kunnen bespreken.
- De werkbladen 12, 13 en 14 zijn invulbaar, maar je kunt ze ook printen.
- Vraag van tevoren aan de leerlingen om alvast na te denken over werkplekken waar ze graag stage zouden willen lopen.

Doel

Stage lopen is een adequate manier om een goed en realistisch beeld over een beroep te krijgen. Door leerlingen zelf of met een beetje hulp hun stage te laten regelen, oefenen ze bovendien een aantal vaardigheden. Bijvoorbeeld: bellen, initiatief nemen, overleggen, afspraken maken, samenwerken, plannen en op tijd komen.

Werkwijze

Stap 1 De opdrachtkaart en de werkbladen klassikaal bespreken.

Stap 2 Werkblad 12 individueel of in groepjes laten maken en daarna klassikaal nabespreken.

Stap 3 Werkblad 13 in tweetallen laten doen en klassikaal nabespreken.

Stap 4 Werkblad 14 eventueel als huiswerk meegeven en klassikaal nabespreken.

Opdrachtkaart 7 Wat past bij jou?

Vorbereiding

- Zijn er voldoende computers in het leslokaal? Gebruik eventueel een digibord of beamer om de opdrachten en werkbladen klassikaal te kunnen bespreken.
- Print alvast werkblad 15 met de test. Werkblad 16 is invulbaar, maar je kunt het ook printen.
- Het kan zijn dat deze opdracht meer tijd dan een lesuur in beslag neemt.

Doel

Wat voor werk vind ik leuk? Wat past bij mij? Aan de hand van de test en de filmpjes op de beroepenpagina's van bekijkjetoekomstnu.nl gaan de leerlingen met deze twee belangrijke vragen aan de slag.

Werkwijze

Stap 1 De opdrachtkaart en de werkbladen klassikaal bespreken.

Stap 2 Werkblad 15 individueel laten maken.

Stap 3 Werkblad 16 individueel laten maken en klassikaal nabespreken.

Opdrachtkaart 8 Stippel je leerroute uit

Vorbereiding

- Zijn er voldoende computers in het leslokaal? Gebruik eventueel een digibord of beamer om de opdrachten en werkbladen klassikaal te kunnen bespreken.
- Werkblad 17 is invulbaar, maar je kunt het ook printen.
- Print de leerroutekaart uit. De leerroutekaarten zijn ook op A3-formaat bij Spirit4you verkrijgbaar. Wil je ze ontvangen, neem dan contact op met Spirit4you door een mail te sturen naar info@spirit4you.nl
- Print eventueel ook de info bij de leerroutekaart over het Nederlandse onderwijssysteem. Kijk hiervoor op de startpagina van *Jouw leerroute vmbo2*.

Doel

Voordat de leerlingen hun leerroute op de kaart uitstippelen, blikken ze terug op de voorgaande opdrachten. Leerlingen die een beroepsgerichte leerweg volgen, bekijken ook de profielfilmpjes. Wat hebben ze ontdekt? Wat hebben ze geleerd? Hoe kijken ze naar hun toekomst? Deze vragen en hun antwoorden hierop komen tijdens het invullen van hun leerroutekaart bij elkaar.

De ingevulde leerroutekaart is natuurlijk een momentopname. Tegelijkertijd is het mooie kapstok voor een gesprek met leerlingen en hun ouders of verzorgers over toekomstige loopbaankeuzes.

Werkwijze

Stap 1 De opdrachtkaart en de werkbladen klassikaal bespreken.

Stap 2 Werkblad 17 individueel laten maken en daarna klassikaal bespreken.

Stap 3 De leerlingen tekenen hun leerroute op de kaart.

Stap 4 Klassikale nabespreking.

Opdrachtkaart 9 Samen bespreken

Vorbereiding

- Zijn er voldoende computers in het leslokaal? Gebruik eventueel een digibord of beamer om de opdrachten en werkbladen klassikaal te kunnen bespreken.
- Print werkblad 3 en 18.

Doel

Ouders of verzorgers spelen een belangrijke rol bij de studie- en beroepskeuze van hun kind. Door samen te praten, naar elkaar te luisteren, vragen te stellen en op onderzoek uit te gaan kunnen ouders hun kind helpen bij het nemen van belangrijke beslissingen.

Werkwijze

Stap 1 De opdrachtkaart en de werkbladen klassikaal bespreken.

Stap 2 De leerlingen krijgen de werkbladen mee naar huis en voeren de opdrachten uit.

Stap 3 Presentatie van de uitgevoerde opdrachten en nabespreking in de klas. Nodig de ouders of verzorgers hierbij uit.